

عنوان مقاله:

کاهش قلدری جسمانی و بهبود شایستگی اجتماعی در دانش آموزان: از سنجش کنشی رفتار تا طراحی مداخله رفتاری

محل انتشار:

فصلنامه روان شناسی تربیتی، دوره 13، شماره 46 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

مینا محبی - گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، ایران

میرمحمد میرنسب - دانشیار دانشگاه تبریز

اسکندر فتحی آذر - استاد گروه علوم تربیتی دانشگاه تبریز

تورج هاشمی - استاد روان شناسی تربیتی دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

هدف پژوهش حاضر شناسایی کنش رفتار قلدری جسمانی، طراحی و ارزیابی اثربخشی مداخله چندجانبه کنش-محور و مقایسه مداخلات پیشایندمحور، پیامدمحور و آموزش رفتار جایگزین بر رفتار قلدری و شایستگی اجتماعی دانش آموزان قلدر بود. آزمودنی های پژوهش شامل 60 دانش آموز قلدر، 15 دانش آموز طرفدار قلدر و 9 معلم پایه پنجم ابتدائی بودند که با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند، نمونه گیری تصادفی ساده و روش غربالگری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری پژوهش شامل مقیاس نقش مشارکت کنندگان، فرم نام گذاری همسالان، فرم نام گذاری معلمان، مقیاس قلدری ایلی نويز، مقیاس خود-گزارشی شایستگی اجتماعی، مقیاس سنجش انگیزش و پرسشنامه مشکلات رفتاری بود. یک طرح شبه آزمایشی با پیش آزمون و پس آزمون، همراه با گروه کنترل در پژوهش استفاده شد. یافته پژوهش حاضر نشان داد که کنش یا علت رفتار قلدری 45 درصد از آزمودنی های قلدر، دریافت تقویت حسی است. نتایج تحلیل کوواریانس چندمتغیری نشان داد که مداخله چندجانبه کنش-محور بر کاهش رفتار قلدری و بهبود شایستگی اجتماعی دانش آموزان به-طور معنی داری اثربخش است. اما مداخلات پیشایندمحور، پیامدمحور و مداخله مربوط به رفتار جایگزین به تنهایی بر کاهش رفتار قلدری و بهبودی شایستگی اجتماعی دانش آموزان قلدر اثر معنی داری ندارند؛ بنابراین، نتایج بیانگر اهمیت و نقش مداخله چندجانبه کنش-محور با در نظر داشتن تغییر هم زمان پیشایندها، پیامدها و رفتار هدف بر کاهش قلدری و بهبود شایستگی اجتماعی دانش آموزان قلدر است. محدودیت ها و کاربردهای پژوهش برای روانشناسان تربیتی بحث شده است.

کلمات کلیدی:

سنجش کنشی رفتار، شایستگی اجتماعی، قلدری جسمانی، مداخله رفتاری کنش-محور

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/886995>

